

MENCI CLEMENT CRNČIĆ

Rođen: 3. travnja 1865. u Brucku na Muri

Umro: 9. studenoga 1930. u Zagrebu

Godine 1897. skupina slikara vođena [Vlahom Bukovcem](#) osnovala je u Zagrebu Društvo hrvatskih umjetnika, koje će prerasti u pokret pod nazivom *hrvatska moderna*. Umjetnički program moderne objavljen je u brošuri *Secesija*, a priređeno je i nekoliko izložaba, od kojih je prva 1898. nazvana *Hrvatski salon Zagreb*. Održana je u novosagrađenom Umjetničkom paviljonu i imala je golem odjek u javnosti. I Menci Clement Crnčić bio je jedan od onih koji su postavljali temelje cjelokupnom kasnijem stvaralaštvu hrvatskih umjetnika.

Slikar i grafičar Menci Clement Crnčić rođen je u Brucku na Muri, 3. travnja 1865. Slikarstvo je studirao u Beču i Muenchenu. Kratko vrijeme bio je učitelj slikanja u Obrtničkoj školi u Zagrebu, a potom studira grafiku u Beču. Godine 1903. s **Belom Čikošem Sesijom** otvara privatnu Slikarsku školu u Zagrebu, koja najprije prerasta u Visoku školu za umjetnost i obrt, a zatim u Akademiju. U toj ustanovi bio je profesor 23 godine. Uz to je osam godina bio direktor [Strossmayerove galerije](#) u Zagrebu. Crnčić prvi put izlaže 1891., kada je zapažena njegova slika *Starac runi kukuruz* s izrazitim smislom za realnost. U duhu minhenske škole naslikao ju je u sivim tonovima s naglašenom bijelom košuljom i gaćama, te žutim zrnjem i klipovima kukuruza. Na Crnčićevim je slikama čest motiv i more, koje slika s velikom ljubavlju. Poznavao je čitavu skalu pojava na moru. Prikazivao ga je živim koloritom u pjenušavim i bijelim valovima, tmurnim maglama, u crvenilu zalazećeg sunca i plavetnilu neba. Opčinjavalo ga je mirno more, kao i raspršeni valovi dalekih pučina preko kojih prelaze sunčevi traci. Kao izvrstan pejzažist bilježi i osobitosti naših krajeva, osobito Istre, Hrvatskog primorja i Dalmacije. Pojedine slike Crnčićevih marina i primorskih krajolika u to su vrijeme bile nenadmašne.

Ipak, od njegova slikarskog rada mnogo je važnija grafika. Crnčić je školovani grafičar koji je postigao profesionalnost europske razine. Portrete je radio realistički, čvrstim i odmjerenim potezom savršenog crtača. Taj se realizam nastavlja i u većim kompozicijama, kao njegovim najboljim ostvarenjima u grafici. Kolorirani bakropisi staroga Zagreba puni su osjećaja za žanr i realistički pristup motivima. U njima nema više toliko preciznosti i linije, slobodniji su u crtežu te dočaravaju s likarski dojam naglašen bojom. Menci Clement Crnčić izrazit je predstavnik hrvatskog realizma i ujedno vrsni grafičar našeg podneblja. Umro je u Zagrebu 9. studenoga 1930.